

POSTANOWIENIE

Dnia 19 marca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski

w sprawie **R. S.**

skazanego za czyn z art. 244 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

w dniu 19 marca 2026 r.

kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 15 lipca 2025 r., sygn. akt IV Ka 809/25,

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Myśliborzu

z dnia 31 marca 2025 r., sygn. akt II K 401/24,

p o s t a n o w i ł:

1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;

**2. zasądzić od skazanego R. S. na rzecz Skarbu Państwa
koszty sądowe postępowania kasacyjnego.**

[J.J.]

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Myśliborzu wyrokiem z dnia 31 marca 2025 r., sygn. akt II K 401/24, oskarżonego R.S. uznał za winnego tego, że w dniu 17 maja 2024 r. na drodze krajowej nr [...] w pobliżu miejscowości G., gmina M., prowadził pojazd

mechaniczny - samochód marki S. o nr rej. [...] nie stosując się do orzeczonego wyrokiem Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim z dnia 22 września 2021 r., o sygn. akt II K 749/20, zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, tj. czynu z art. 244 k.k. i wymierzył mu karę 5 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawiesił na okres próby roku. Na podstawie art. 42 § 1a pkt 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 lat, a na podstawie art. 43a § 2 k.k. świadczenie pieniężne w wysokości 5000 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej. Nadto obciążył oskarżonego kosztami sądowymi.

Obrońca oskarżonego złożył apelację, zaskarżając wyrok w całości. Zarzucił „rażącą niewspółmierność kary poprzez nieskorzystanie z instytucji warunkowego umorzenia postępowania karnego na podstawie art. 66 § 1 i 2 k.k. i orzeczenie o zakazie prowadzenia pojazdów mechanicznych, pomimo że ustawodawca w przepisie art. 67 § 3 k.k. wprowadził możliwość nieorzekania środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów, a zatem wymierzenie kary znacznie wygórowanej, podczas gdy ustalone przez Sąd I instancji okoliczności, właściwości i warunki osobiste oskarżonego, który jest osobą niekaraną, posiadającą uprawnienia do kierowania pojazdami, uzasadniały warunkowe umorzenie postępowania i nieorzekanie o zakazie prowadzenia pojazdów mechanicznych”. Poza tym zarzucił obrazę art. 167 k.p.k. poprzez nieprzeprowadzenie dowodów z zeznań policjantów dokonujących zatrzymania oskarżonego, pomimo złożonego w tym zakresie wniosku przez obrońcę.

W oparciu o te zarzuty, obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez warunkowe umorzenie postępowania karnego i nieorzekanie o zakazie prowadzenia pojazdów mechanicznych.

Sąd Okręgowy w Szczecinie wyrokiem z dnia 15 lipca 2025 r., sygn. akt IV Ka 809/25, zaskarżony wyrok utrzymał w mocy oraz zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe za postępowanie odwoławcze, w tym opłatę.

Kasację od prawomocnego wyroku Sądu odwoławczego wniósł obrońca aktualnie skazanego R.S. Orzeczenie zaskarżył w całości, wskazując, że „podstawę kasacji stanowi rażące i mające wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisów

postępowania, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 439 pkt 1 i 2 k.p.k. poprzez wydanie przez Sąd Okręgowy w Szczecinie, IV Wydział Karny, w sprawie o sygn. akt IV Ka 809/25, wyroku z dnia 15 lipca 2025 r., mimo iż w składzie orzekał sędzia nieuprawniony, przez co Sąd był nienależycie obsadzony, co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą”. Wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, a powołując się na art. 532 § 1 k.p.k. postulował wstrzymanie wykonania orzeczenia.

W pisemnej odpowiedzi na kasację Prokurator Rejonowy w Myśliborzu wniósł o oddalenie kasacji z uwagi na jej oczywistą bezzasadność.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Należało podzielić pogląd prokuratora o oczywistej bezzasadności przedmiotowej kasacji i w konsekwencji oddalić skargę w trybie art. 535 § 3 k.p.k., tj. na posiedzeniu bez udziału stron. Z uwagi na ograniczenie wynikające z treści art. 523 § 2 k.p.k. kasacja na rzecz R.S. mogła zostać wniesiona jedynie z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. (art. 523 § 4 pkt 1 k.p.k.). Zarzut sygnalizujący zaistnienie takiego uchybienia został w kasacji postawiony, jakkolwiek nie sposób nie odnotować, że w sposób nieprawidłowy. Twierdząc, że w składzie Sądu odwoławczego orzekał „sędzia nieuprawniony”, autor skargi powinien wskazać jednoznacznie, czy chodzi o uchybienie określone w art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k. (w tym przepisie jest mowa o sytuacji, gdy w wydaniu orzeczenia brała udział osoba nieuprawniona do orzekania), czy określone w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. (ten przepis mówi m.in. o nienależytej obsadzie sądu), a nie twierdzić, że zaistniało naruszenie „art. 439 pkt 1 i 2 k.p.k.”. Nadto, skoro obrońca sygnalizował wystąpienie bezwzględnej przyczyny uchylenia orzeczenia, to zbędne było twierdzenie, że miała ona istotny wpływ na jego treść, zwłaszcza że w kasacji tego nie wykazano. Byłoby zresztą trudno wykazać, że gdyby Sąd Okręgowy był obsadzony przez innego sędziego („uprawnionego”), to zostałby wydany wyrok o innej treści niż ten zaskarżony.

W części motywacyjnej kasacji jej autor sprecyzował, dlaczego uważa, że w sprawie R. S. w instancji odwoławczej orzekał „sędzia nieuprawniony”. Wskazał mianowicie, że „skład orzekający Sądu Okręgowego w Szczecinie był nienależycie obsadzony (w ten sposób nawiązał już tylko do art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. – uw. SN),

albowiem nie spełniał standardów niezawisłości i bezstronności ze względu na zasiadanie w nim sędziego, który pomimo wyrażanych powszechnie wątpliwości co do spełniania przez Krajową Radę Sądownictwa – w składzie określonym ustawą z 2017 r. – konstytucyjnych i konwencyjnych standardów niezależności, podjął decyzję o ubieganiu się o powołanie do pełnienia urzędu sędziego w Sądzie Okręgowym w Szczecinie (uchwała NEOKRS Nr [...] z dnia [...] 2020 r.)”. W tym względzie przytoczył pkt 2 uchwały składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I - 4110 - 1/20, w którym wskazano, że „nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. (...) zachodzi także wtedy, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego w sądzie powszechnym albo wojskowym na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3), jeżeli wadliwość procesu powoływania prowadzi, w konkretnych okolicznościach, do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności”. Autor kasacji przytoczył również kilka orzeczeń Europejskiego Trybunału Praw Człowieka i Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, które odnosiły się do Krajowej Rady Sądownictwa powołanej po 2017 r. jednak pominął, że orzeczenia te były wydane na kanwie udziału w wymiarze sprawiedliwości sędziów Sądu Najwyższego powołanych do pełnienia urzędu na wniosek wadliwie ukształtowanej Krajowej Rady Sądownictwa. Natomiast odwołując się do uchwały trzech Izb Sądu Najwyższego najwyraźniej nie dostrzegł, że nie wyrażono w niej poglądu, iż udział w składzie sądu powszechnego sędziego powołanego do pełnienia urzędu na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej po 2017 r. zawsze skutkuje nienależytą obsadą sądu. Z uchwały tej wynika, że aby stwierdzić to uchybienie, należy wykazać konkretne, dotyczące danego sędziego inne jeszcze okoliczności występujące oprócz wady zasadniczej, jakim jest udział w procesie nominacyjnym organu niebędącego organem tożsamym z organem konstytucyjnym, którego skład i sposób wyłaniania reguluje

Konstytucja RP, w szczególności w art. 187 ust. 1, co stwierdził skład siedmiu sędziów Sądu Najwyższego w pkt 1 uchwały z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22. Natomiast w pkt 2 tej uchwały już wyraźnie zaznaczono, że „brak podstaw do przyjęcia *a priori*, że każdy sędzia sądu powszechnego, który uzyskał nominację w następstwie brania udziału w konkursie przed Krajową Radą Sądownictwa po 17 stycznia 2018 r., nie spełnia minimalnego standardu bezstronności i każdorazowo sąd z jego udziałem jest nienależycie obsadzony w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Taka sytuacja zachodzi jedynie w stosunku do sędziów Sądu Najwyższego, którzy otrzymali nominacje w takich warunkach”. Prawdopodobnie takiego podejścia do przedmiotowego zagadnienia potwierdził Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w wyroku z dnia 24 marca 2026 r., C-521/21.

Przyjmuje się, że do uznania, iż udział w składzie sądu powszechnego sędziego powołanego do pełnienia urzędu na wniosek wadliwie ukształtowanej Krajowej Rady Sądownictwa skutkuje nienależytą obsadą sądu, może prowadzić np. nienaturalnie szybki awans sędziego do sądu wyższego rzędu, czy awans pomimo miernych wyników pracy orzecniczej, zwłaszcza gdy inna osoba uczestnicząca w konkursie nie uzyskała poparcia KRS, chociaż wyniki jej pracy były niewątpliwie lepsze. Istnieją przy tym powody by uznać, że wpływ na ów wątpliwy awans miało jawne zaangażowanie sędziego w wspieranie destruktywnych dla wymiaru sprawiedliwości zmian wprowadzanych po 2015 r., a taka postawa sędziego była też nagradzana powierzaniem mu przez Ministra Sprawiedliwości znaczących funkcji. Tymczasem autor przedmiotowej kasacji nie podjął nawet próby wykazania, że tego rodzaju okoliczności wystąpiły w przypadku nominacji do Sądu Okręgowego w Szczecinie sędzi X. Y., która orzekała w sprawie R.S. Uzasadnienie wymienionej w kasacji uchwały Krajowej Rady Sądownictwa zawiera istotne informacje o drodze zawodowej kandydującej osoby. Z informacji tych jednoznacznie wynika, że powołanie sędzi X. Y. do sądu wyższego rzędu nie nastąpiło z powodów pozamerytorycznych, natomiast może być traktowane jako normalny postęp na drodze zawodowej. Nastąpiło po wielu latach orzekania na szczeblu bezpośrednio niższym, tj. w sądach rejonowych – począwszy od 2001 r., kiedy została mianowana asesorem sądowym. Sędzia X. Y. na przestrzeni wielu lat (2006-2016, następnie od 2019 r.) orzekała jako sędzia delegowana w Sądzie

Okręgowym w Szczecinie i w odniesieniu do swojej kandydatury na stanowisko sędziego tego Sądu uzyskała bardzo dobrą opinię sędziego wizytatora oraz jednogłośnie poparcie Kolegium Sądu Apelacyjnego w Szczecinie.

Celowe będzie również zauważyć, że zarzut kasacji sprawia wrażenie instrumentalnego w sytuacji, gdy w toku postępowania odwoławczego strona nie zgłaszała zastrzeżeń co do znanego jej składu sądu.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w pkt 1 postanowienia, przy czym rozpoznanie kasacji krótko po jej wpłynięciu czyniło zbędnym rozpoznanie wniosku o wstrzymanie wykonania zaskarżonego orzeczenia. Rozstrzygnięcie o kosztach zawarte w pkt 2 znajduje oparcie w art. 636 § 1 i art. 637a k.p.k.

[WB]

[r.g.]